

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/95,**28. jaanuar 2021,**

millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/592 ajutiste erakorraliste meetmete kohta, millega tehakse erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 teatavatest sätetest ja nendega seotud meetmetest, et kõrvaldada puu- ja köögiviljasektoris ning veinisektoris COVID-19 pandeemiast põhjustatud turuhäired

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 219 lõiget 1 koostaines artikliga 228,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/592 ⁽²⁾ on kehtestatud mitu erandit kehtivatest eeskirjadest, sealhulgas veinisektoris kehtivatest eeskirjadest, et kergendada veiniettevõtjate olukorda ja aidata neil tulla toime COVID-19 pandeemia mõjuga. Vaatamata nende meetmete kasulikkusele ei ole veiniturul pakkumise ja nõudluse tasakaal taastunud ning pandeemia tõttu ei ole oodata selle taastumist lühikeses kuni keskpikas perspektiivis.
- (2) Ka enamikus liikmesriikides ja kogu maailmas jätkatakse COVID-19 pandeemiaga võitlemiseks võetud meetmete rakendamist. Need meetmed hõlmavad piirangute kehtestamist ühiskondlikel kogunemistel ja üritustel osalevate inimeste arvu ning väljaspool kodu einestamise suhtes. Mõnes valdkonnas kohaldatakse jätkuvalt liikumispiiranguid, millega kaasneb nõue tühistada avalikud üritused ja erapeod. Nende piirangute mõjul on veini tarbimine liidus veelgi vähenenud ning kahanenud ka veini eksport kolmandatesse riikidesse. Lisaks põhjustab ebakindlus seoses kriisi kestusega, mis eeldatavasti jätkub ka pärast 2020. aasta lõppu, liidu veinisektorile pikaajalist kahju, sest veini tarbimine tõenäoliselt ei taastu ja eksporditurud kaovad. Sellisel tegurite kombinatsioonil on märkimisväärne negatiivne mõju hinnakujundusele liidu veiniturul. Varud, mis olid juba 2019.–2020. turustusaasta alguses rekordtasemel, on veelgi suurenenud. Lisaks oli 2020. aasta hea saagiaasta ning eeldatavasti toodetakse veini ligikaudu 10 miljoni hektoliitri võrra rohkem kui 2019. aastal, mis halvendab olukorda veelgi.
- (3) Kuna liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemiaga võitlemiseks kehtestatud piiranguid on kohaldatud pika aja jooksul ja neid on vaja säilitada, süvenevad tõsised majandushäired olulistel veiniturudel ning sellega kaasneb negatiivne mõju veininõudlusele.
- (4) Võttes arvesse seda eriti tõsist turuhäiret ja keeruliste asjaolude kuhjumist veinisektoris, mis algasid siis, kui Ameerika Ühendriigid kehtestasid 2019. aasta oktoobris liidu veinidele imporditariifid, samuti üleilmse COVID-19 pandeemia tõttu kehtestatud piiravate meetmete tagajärgi, on liidu veinisektori ettevõtjad erakordselt raskes olukorras. Seepärast on veinisektorile vaja anda täiendavat abi.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽²⁾ Komisjoni 30. aprilli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/592 ajutiste erakorraliste meetmete kohta, millega tehakse erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 teatavatest sätetest ja nendega seotud meetmetest, et kõrvaldada puu- ja köögiviljasektoris ning veinisektoris COVID-19 pandeemiast põhjustatud turuhäired (ELT L 140, 4.5.2020, lk 6).

- (5) Selleks et parandada turuolukorda liidu veinisektoris, on vaja jätkata kriisi lahendamiseks võetud meetmete rakendamist ja suurendada delegeeritud määrusega (EL) 2020/592 kehtestatud maksimaalset liidu makstavat toetust. Eelkõige on need meetmed väga olulised selleks, et kõrvaldada liidu turult veinikogused, millel on turuhinnale negatiivne mõju, ning selleks, et parandada ettevõtjate rahavooge, vähendades nende omafinantseeringut. Delegeeritud määruse (EL) 2020/592 (mida on hiljuti muudetud delegeeritud määrusega (EL) 2020/1275) ⁽⁹⁾ rakendamisel on selgunud, et 15. oktoobriks 2020, mis on delegeeritud määruse (EL) 2020/592 artiklis 10 sätestatud praegune tähtaeg, ei suutnud liikmesriigid ja veinisektori ettevõtjad kõiki vajalikke meetmeid tõhusalt rakendada. Eelkõige on liikmesriikidel ebastabiilse sanitaarolukorra ja selle kontrollimiseks kehtestatud riiklike piirangute prognoosimatu ajastuse tõttu olnud keeruline kavandada ja kehtestada veinisektori toetusprogrammide raames täiendavaid meetmeid, et ettevõtjad saaksid meetmetest ja suuremast rahalisest toetusest leevendust enne tähtjaks kehtestatud 15. oktoobrit 2020. Selle tähtaja pikendamine 15. oktoobrini 2021 võimaldaks liikmesriikidel võtta osa meetmeid kasutusele hooaja lõpus ja annaks ettevõtjatele lisavõimaluse toetuse taotlemiseks. Võttes arvesse, et COVID-19 pandeemia kestab eeldatavasti ka pärast 2020. aasta lõppu ja märkimisväärsel osal 2021. eelarveaastast, aitaks tähtaja pikendamine vähendada praeguseid turuhäireid ning vältida olukorra edasist halvenemist.
- (6) Seepärast peetakse vajalikuks pikendada delegeeritud määruse (EL) 2020/592 artiklites 2, 3 ja 4 ning artiklites 5a–9 sätestatud meetmete kohaldamist kuni 15. oktoobrini 2021.
- (7) Seepärast tuleks delegeeritud määrust (EL) 2020/592 vastavalt muuta.
- (8) Arvestades vajaduse kiireloomulisust ja võttes eelkõige arvesse jätkuvaid turuhäireid, nende ränka mõju liidu veinisektorile ning sellise olukorra jätkumist ja tõenäolist halvenemist, on vaja võtta viivitamata uusi ja rakendada kiiresti juba kehtivaid meetmeid, mille eesmärk on selliseid negatiivseid mõjusid leevendada. Kui viivitamatute meetmete võtmist edasi lükata, võivad turuhäired veinisektoris veelgi süveneda ning kahjustada tootmist ja turutingimusi selles sektoris. Seda silmas pidades tuleks käesolev määrus vastu võtta määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 228 sätestatud kiirmenetlusega.
- (9) Võttes arvesse vajadust võtta viivitamata meetmeid, et vältida häireid liidu veinisektori kriisi lahendamiseks võetavate meetmete rakendamisel ja tagada sujuv üleminek ühelt eelarveaastalt teisele, peaks käesolev määrus jõustuma *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval ja seda tuleks kohaldada tagasiulatuvalt alates 16. oktoobrist 2020,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2020/592 muudatused

Delegeeritud määrust (EL) 2020/592 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Erandid määruse (EL) nr 1308/2013 artiklist 43

Erandina määruse (EL) nr 1308/2013 artiklist 43 võib käesoleva määruse artiklites 3 ja 4 sätestatud meetmeid rahastada veinisektori toetusprogrammide raames kas ettemaksete või maksetena 2020. ja 2021. eelarveaastal.“

⁽⁹⁾ Komisjoni 6. juuli 2020 aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1275, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2020/592 ajutiste erakorraliste meetmete kohta, millega tehakse erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 teatavatest sätetest ja nendega seotud meetmetest, et kõrvaldada puu- ja köögiviljasektoris ning veinisektoris COVID-19 pandeemias põhjustatud turuhäired (ELT L 300, 14.9.2020, lk 26).

2) Artikli 7 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 47 lõikest 1 tähendab nn roheline korje 2020. ja 2021. aastal ebaküpsete viinamarjakobarate täielikku hävitamist või eemaldamist kogu põllumajandusettevõttes või selle ühes osas, tingimusel et rohelist korjet tehakse kogu maatükil.“

3) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Liidu ajutiselt suurendatud toetuse kohaldamine

Artiklit 5a, 6, artikli 7 lõiget 2 ning artikleid 8 ja 9 kohaldatakse liikmesriikide pädevate asutuste valitud tegevuse suhtes alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast ja mitte kauem kui 15. oktoobrini 2021.“

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Määrust kohaldatakse alates 16. oktoobrist 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. jaanuar 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN